Vught

# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| **Onderwerp** | Programmabegroting 2026 |
| **Team** | team Business Control |
| **Datum behandeling in B&W:** | 7 oktober 2025 |
| **Datum raadsvergadering** | 13 november 2025 |
| **Nummer** | |
| **Documentnummer** | INT/25 - 719318 |
| **Zaaknummer** | Z25 - 292443 |

## Voorstel

De Programmabegroting 2026 vast te stellen.

## Eerdere besluitvorming

De Programmabegroting 2026 is opgesteld binnen de uitgangspunten zoals deze in de Kadernota 2026-2029 zijn opgenomen. Deze is op 3 juli 2025 vastgesteld in de Raad.

## Inleiding

Deze programmabegroting geeft een doorkijk op de periode 2026–2029. Voor 2026 zijn de geplande activiteiten benoemd en voor een periode van 4 jaar vooruit is het verwachte financiële beeld geschetst. Deze bevestigen het eerdere beeld dat bij de Kadernota 2026-2029 werd geschetst. Na een aantal positieve jaren zien we een verslechtering van onze meerjarenbegroting en wordt het steeds lastiger om het evenwicht in de begroting te bewaren.

We hebben de pm-posten uit de kadernota geconcretiseerd en ook zijn er inhoudelijk reeds keuzes gemaakt om oplopende tekorten terug te dringen. Bewust kiezen we er voor om grotere keuzes, die van invloed kunnen zijn op ons voorzieningenniveau, raadsbreed te kunnen bespreken. Op basis van een "roadmap" worden alle keuzemogelijkheden boven het wettelijk minimum, rekening houdend met lopende verplichtingen, in beeld gebracht. Deze roadmap wordt voor de commissievergadering beschikbaar gesteld en moet resulteren in een zerobased notitie welke het college na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 aanbiedt. De nieuwe coalitie kan deze notitie aansluitend op de gemeenteraadsverkiezingen gebruiken voor keuzes voor een stevigere meerjarenbegroting.
Hoewel onze reserves toereikend zijn is duidelijk dat de huidige meerjarenbegroting, onder meer door onzekerheden in het sociaal domein en de inkomsten vanuit het Rijk, robuuster moet worden. We zien dat het beroep op de Wet Maatschappelijke Opvang

en de Jeugdzorg fors is toegenomen. Naast de zorg die we hebben voor deze doelgroepen betekent dit ook een uitdaging naar de toekomst. Middels de genoemde maatregelen in de kadernota moet de grip hierop toenemen.
Dit alles vraagt weloverwogen en raadsbreed gedragen keuzes die moeten resulteren in meerjarige "zwarte" cijfers en een gemeente Vught waar we trots op kunnen blijven zijn.

Deze begroting is beleidsarm, nieuwe ontwikkelingen vanaf de kadernota zijn inhoudelijke en financieel vertaald. De gemeente kiest voor een sterke, toekomstbestendige basis, investeert gericht in noodzakelijke programma's en gebruikt reserves om bezuinigingen te voorkomen. Door beperkte financiële ruimte blijft de koers realistisch en terughoudend.

De komende periode werken we aan diverse grote uitdagingen zoals het sociaal cultureel centrum, de uitvoeringsmaatregelen aan het Programma Hoogfrequent Spoor, de korte termijn maatregelen N65,de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de huisvestingsproblematiek van de Vughtse scholen.

## Beoogd effect

Voor 15 november moet de door de raad goedgekeurde begroting aangeboden worden aan Gedeputeerde Staten.

## Argumenten

*1.1 De vaststelling van de programmabegroting is een bevoegdheid van de raad.*

Deze bevoegdheid is wettelijk vastgelegd. De begroting vormt de basis voor de kader stellende, toezichthoudende en controlerende rol van de raad.

*1.2. Na vaststelling door de raad vormt de Programmabegroting de bestuurlijke opdracht van de raad aan het college.*
In de programmabegroting zijn de planning van de activiteiten en de daarbij behorende middelen opgenomen. Hiermee worden de afspraken op bestuurlijk niveau vastgelegd.

*1.3. De door de raad vastgestelde Programmabegroting 2026 moet voor 15 november 2025 worden aangeboden aan Gedeputeerde staten en het CBS.*

Dit is wettelijk voorgeschreven.

## Kanttekeningen

*1.1 Blijvende aandacht is gevraagd voor de financiële positie.*

Diverse dossiers bepalen nog immer het inhoudelijk en financieel toekomstbeeld. Denk hierbij aan de jeugdzorg, inflatie- en loonkostenontwikkeling, IHP, de oorlog in Oekraïne en de verhitte arbeidsmarkt. Hoewel de reserves voldoende zijn geeft de ontwikkeling van het meerjarig begrotingssaldo reden voor actie. Op basis van het geschetste plan in de "roadmap" wordt dit samen met de nieuwe gemeenteraad in 2026 opgepakt.

## Participatie

Niet van toepassing.

## Financiën

Bij de financiële positie gaat het om de juiste balans tussen vermogen en exploitatie, rekening houdend met financiële risico's. Het is niet voldoende dat in een jaar de lasten worden gedekt door de baten. Dit moet structureel het geval zijn, in een reeks van jaren. We moeten immers ook in de toekomst in staat zijn om onze publieke taken in te vullen. De meerjarenbegroting ziet er als volgt uit:

| Meerjarenbegroting (*€ 1.000) | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|
| **Saldo Kadernota 2026-2029** | **-2.373** | **-67** | **-571** | **66** |
| Bijstellingen programma's: | | | | |
| Wonen | -579 | -538 | -561 | -417 |
| Leven | 166 | 390 | 376 | 468 |
| Meedoen | 378 | 289 | 371 | 316 |
| Besturen | -42 | -9 | -4 | -5 |
| Overhead en kostenplaatsen | -196 | -128 | -130 | -92 |
| Overigen / Algemene dekkingsmiddelen | -319 | -307 | -241 | -143 |
| Totaal bijstellingen programma's | -593 | -303 | -189 | 127 |
| **Programmabegroting 2026-2029** | **-2.966** | **-370** | **-760** | **193** |

| Meerjarenbegroting (*€ 1.000) | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|
| **Saldo Kadernota 2026-2029** | **-2.373** | **-67** | **-571** | **66** |
| Bijstellingen: | | | | |
| PM post kadernota boombeheer | -522 | -533 | -554 | -566 |
| PM post kadernota verduurzaming | 0 | 0 | 1 | 2 |
| Septembercirculaire gemeentefonds | -103 | -200 | -239 | -292 |
| Keuzes/ombuigingen | 32 | 429 | 604 | 983 |
| Totaal bijstellingen | -593 | -303 | -189 | 127 |
| **Programmabegroting 2026-2029** | **-2.966** | **-370** | **-760** | **193** |

We presenteren, met het positieve saldo in 2029, een sluitende meerjarenbegroting. De financiële kengetallen solvabiliteit en schuldpositie zijn in lijn met het coalitieakkoord. Ook de reserveposities zijn voldoende. Indien de inzet van een aantal

bestemmingsreserves duidelijk is, worden deze verwerkt. Dit zal de ontwikkeling afvlakken.

Wij blijven de totale financiële positie, gezien de voorliggende meerjarencijfers, komende investeringsuitgaven en onzekerheden in het sociaal domein, kritisch volgen. Oplopende uitgaven in het sociaal domein en lagere inkomsten van het Rijk zetten de exploitatie onder druk. De periode tot aan de verkiezingen wordt gebruik om een Roadmap op te stellen met ombuigingsmogelijkheden. Hierbij worden alle keuzemogelijkheden boven het wettelijk minimum, rekening houdend met lopende verplichtingen, in beeld gebracht. De nieuwe coalitie kan deze aansluitend op de gemeenteraadsverkiezingen gebruiken voor keuzes voor een stevigere meerjarenbegroting. Een goede balans tussen de aanwezige risico's, uitvoering van onze publieke taken en een financieel gezonde en zelfstandige gemeente Vught is meer dan voorheen een aandachtspunt.

In paragraaf 1.4.3. treft u een uitgebreide beschouwing van de financiële positie aan.

## Communicatie en vervolgtraject

De gemeentelijke begroting is een belangrijk document, waarover we vragen kunnen verwachten van de pers en inwoners. Voor inwoners is het belangrijk te weten wat de gemeente doet met het belastinggeld van de burger.

Vanaf de aanbieding van de stukken aan de raad zijn deze openbaar en voor iedereen toegankelijk. De Programmabegroting wordt ook via een webpublicatie beschikbaar gesteld voor alle geïnteresseerden.

Burgemeester en wethouders van Vught,

| De secretaris | de burgemeester |
| --- | --- |
| W.F.F. Keijzers | C.N.A. Nijkerken-de Haan |

| | |
| --- | --- |
| Openbare bijlage(n): | Programmabegroting 2026 |
| Vertrouwelijke bijlage(n): | Nee |
| Bijlagen onder geheimhouding: | Nee |